

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (dále jen „**VŠCHT Praha**“) je veřejnou vysokou školou univerzitního typu, která vynaloží ročně přibližně 500 mil. Kč na pořízení dodávek, služeb či stavebních prací prostřednictvím veřejných zakázek. Ve srovnání s objemem finančních prostředků ročně vynaložených na celém trhu veřejných zakázek je uvedená hodnota zanedbatelná. Nicméně, VŠCHT Praha si začala postupně uvědomovat, že při vhodné zvolené nákupní strategii může mít její nákupní chování i při takto relativně malém objemu výdajů značný dopad na dodavatelské prostředí. A také na poptávku po určitých produktech či službách. Správně definovanou poptávkou tak může VŠCHT Praha kromě uspokojování

svých vlastních potřeb přispívat také k naplňování celospolečenských cílů, jako je podpora environmentálně šetrných řešení, prosazování důstojných pracovních podmínek, podpora malých a středních podniků, podpora osob dlouhodobě znevýhodněných na trhu práce, etické nakupování či jiné.

Přelomovým okamžikem byl pro VŠCHT Praha prosinec 2017, kdy uzavřela Memorandum o spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR týkající se spolupráce na projektu „Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání“. Šlo o první krok, kterým se VŠCHT Praha dobrovolně přihlásila ke konceptu společensky odpovědného (strategického či udržitelného) veřejného zadávání v České republice.

V následujícím období se VŠCHT Praha začala intenzivně věnovat tématu **férových podmínek v dodavatelském řetězci** u veřejných zakázek na stavební práce. V rámci tohoto tématu se rozhodla akcentovat hned dva z výše uvedených celospolečenských cílů - zajištění důstojných pracovních podmínek pro osoby podílející se na plnění veřejných zakázek a současně i podporu malých a středních podniků. Ty často vystupují v roli zaměstnavatele zmíněných osob a jejich zapojení do veřejných zakázek je pro obor stavebnictví klíčové. V podpoře férových podmínek v dodavatelském řetězci spatřovala VŠCHT Praha velký potenciál, jak pomocí vhodně zvolených zadávacích podmínek aktivně ovlivnit fungování dodavatelského řetězce, a přispět tak k prevenci rizik, která mohou nastat při plnění veřejné zakázky - např. díky nedodržování zákonných podmínek (zejména **nedodržování pracovních předpisů**) či smluvených pravidel (zejména **úhrady poddodavatelům** za poskytnuté plnění) v rámci dodavatelského řetězce.

VŠCHT Praha rozšířila zadávací podmínky veřejné zakázky o **Memorandum o férových podmínkách v dodavatelském řetězci**, Prohlášení ke společensky odpovědnému plnění veřejné zakázky a příslušná ustanovení zadávací dokumentace a návrhu obchodních podmínek, která dokreslují odpovědný přístup zadavatele. Právě zmiňované memorandum tvoří klíčový novátorský prvek, od kterého si VŠCHT Praha slibuje posílení ochrany osob podílejících se na plnění veřejné zakázky na základě pracovního vztahu a osob vystupujících v roli poddodavatelů na základě příslušné smlouvy. Dále pak i posílení možnosti kontroly dodržování zákonných či smluvních povinností jednotlivých účastníků dodavatelského řetězce ze strany VŠCHT Praha, a to zejména

prostřednictvím osoby vybraného dodavatele, kterému smlouva na veřejnou zakázku ukládá při plnění veřejné zakázky za pomoci poddodavatelů určité specifické povinnosti nad rámec běžně vyžadovaných.

Téma férových podmínek v dodavatelském řetězci bylo poprvé ověřeno v praxi při zadávání a následné realizaci veřejné zakázky, jejímž předmětem byla rekonstrukce historické fasády jedné z budov B VŠCHT Praha. Jednalo se o podlimitní veřejnou zakázku na stavební práce s předpokládanou hodnotou ve výši 90 mil. Kč bez DPH, zadávanou v otevřeném řízení. Z pohledu předpokládané hodnoty se pro VŠCHT Praha jednalo o jednu z největších a současně nejvýznamnějších realizovaných veřejných zakázek.

Odpovědi na to, proč si VŠCHT Praha zvolila veřejnou zakázku této hodnoty a významu jako pilotní pro uplatnění aspektů společensky odpovědného přístupu k zadávání veřejných zakázek a na to, zda se v daném případě naplnila její očekávání, naleznete v případové studii.¹

Na pilotní veřejnou zakázku navázala VŠCHT Praha i v dalších aktuálně realizovaných či připravovaných veřejných zakázkách na stavební práce. Původní podmínky byly na základě poznatků zjištěných v průběhu realizace pilotní veřejné zakázky částečně pozměněny tak, aby byly v praxi pro VŠCHT Praha co nejlépe využitelné.

Dalším tématem, kterému se VŠCHT Praha věnuje v rámci svého společensky odpovědného přístupu, je **podpora environmentálně šetrných řešení**. Požadavek na environmentálně šetrná řešení se v organizaci dlouhodobě uplatňuje při veřejných zakázkách na dodávky výpočetní techniky, jejichž zadávací podmínky obsahují požadavky na splnění nejnovějších norem ENERGY STAR. VŠCHT Praha uplatnila zmíněný přístup také v rámci podlimitní veřejné zakázky, jejímž předmětem bylo poskytování služeb nezbytných pro konání mezinárodní vědecké konference. V zadávacích podmínkách veřejné zakázky si vyhradila podmínku, aby nebylo pro potřeby cateringu používáno jednorázové plastové nádoby (příbory, kelímky, tácky, míchátko apod.).

Jelikož v organizaci nebyl společensky odpovědný přístup k zadávání veřejných zakázek doposud strategicky zakotven, opírá se VŠCHT Praha při uplatňování společensky odpovědného přístupu v oblasti nákupu o v úvodu zmiňované Memorandum o spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Naplňování závazků plynoucích z memoranda v podobě hledání vhodných příležitostí pro uplatnění aspektů společensky odpovědného veřejného zadávání a posílení povědomí o tomto tématu uvnitř i vně organizace je za stávající situace úkolem Oddělení veřejných zakázek, které bylo u zrodu spolupráce s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

V této oblasti však dojde v následujícím období k výraznému posunu vpřed, neboť je ve schvalovacím procesu **Strategie udržitelného nakupování**. Ta se stane klíčovým dokumentem pro implementaci a rozvoj společensky odpovědného přístupu v oblasti nakupování napříč celou organizací. Strategie definuje dlouhodobé cíle a konkrétní opatření, jež je nutné uplatňovat, aby byla většina nákupů VŠCHT Praha realizována společensky odpovědně, tedy s maximálním pozitivním dopadem na společnost, ekonomiku a životní prostředí, a přitom byla zajištěna nejvyšší možná kvalita poptávaného plnění za vynaložené finanční prostředky. Klíčem k tomu jsou vhodně zvolená kritéria kvality a větší míra jejich uplatňování.²

Vedení VŠCHT Praha čeká v následujícím období nejednoduchý úkol - nastartovat proces implementace Strategie udržitelného nakupování v organizaci. Věříme, že se vše vydaří a VŠCHT Praha se brzy zařadí po bok ostatních českých i zahraničních veřejných zadavatelů, kteří svým chováním kontinuálně přispívají k udržitelnému rozvoji společnosti.

¹ Případová studie bude uveřejněna na: <http://sovz.cz/priklady-dobre-praxe>.

² V roce 2019 byla na VŠCHT Praha přibližně u 20 % realizovaných veřejných zakázek hodnocena ekonomická výhodnost nabídky na základě **nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality** (údaje platné k 1. 9. 2019).